

وقتی ماه در برابر خورشید قرار می‌گیرد!

تقی روزه

در باورهای متعلق به گذشته، وقتی ماه در برابر خورشید قرار می‌گرفت، نشانه نحوستی تلقی می‌شد که هر آن ممکن بود خشم خدایان طغیان کرده و دامنه اش گریبان بندگان خدا را بگیرد. نماز آیات برای برطرف کردن این بلاهای آسمانی و فرونشاندن خشم خدایان برپا می‌شد.

به نظر می‌رسد که جمهوری اسلامی نیز این روزها راهی جز بر پاکردن نماز آیات برای فرو کاستن از خشم خدایان ندارد. چرا که نحوست قرار گرفتن قمر در برابر شمس، دامن جمهوری اسلامی را گرفته و ماه محرم را در برابر نوروز قرارداده است. بی تردید در ذات این تقارن که صدها سال است، قریب به هر سی سال یکبار رخ می‌دهد، نحوستی نهفته نیست. آن چه که به این رخ برخ شدن ماه و خورشید خصلت بحرانی و انفجاری می‌دهد، همانا وجود یک دولت مذهبی تمامیت گرا و باسرشت و اشتباهی مداخلة گرانه در تمامی امور کائنات است، که این بار خورشید از فرمان ایستش سرباز زده است. مردم و به ویژه نسل جدید نشسته برگرده نوروز با ریختن به بیرون و برافراشتن آتش و بیپاکردن شادی، به جنگ و گریز با یک رژیم سرتاپا مسلح و درحالت آماده باش رفته اند. خامنه ای گفته بود که مطمئن است که مردم محرم را نگه خواهند داشت. احتمالاً با مشاهده خروش جوانان در چهارشنبه سوری هفته گذشته، بر اطمینان خامنه ای افزوده شده است. یکی از روزنامه های داخل کشور، برای آن که اندکی از ابعاد ذهن کجی جوانان نسبت به تقاضا و اوامر رهبر و سایر سردمداران نظام کاسته باشد، جلو کشیدن جشن چهارشنبه سرخ را درجهت رعایت منویات رهبر و کاستن از تقابل محرم و نوروز به شمار آورده است. و البته به زودی نیز با مشاهده بدعت برگزاری دو چهارشنبه سوری در یک سال، شاهد درستی ارزیابی فوق خواهیم بود.

جمهوری اسلامی درطول حیات خویش یکدم از کوشش برای درونی و همذات کردن مذهب باوجدان مردم -آن هم مذهب به روایت آخوندهای حاکم و متناسب با انبان های پرشدنی آنان- و تبدیل آن به هویت اصلی مردم باز نایستاده است و برای این منظور خود هرکار که توانسته انجام داده است. گاهی از پهلوی و گاهی از روبرو به جنگ تمامی سنت های غیر مذهبی و یا عرفی مورد علاقه مردم رفته است. اما اکنون بیش از هرزمانی شاهد آنیم که تلاش عرق ریز رژیم در این مدت بی شباهت به تلاش "سزیف" یک از مغضوبین خدایان یونان که برای همه عمر محکوم به حمل بار سنگین به قله بلندی شده بود نیست.

مردم در طی این بیست و چهارسال در برابر تلاش رژیم برای تحمیل هویت دلخواه خویش با چنگ و دندان ایستادگی کرده و با متوسل شدن به هویت ملی و ایرانی خود سعی کرده اند، سدی در برابر آن بر افراشد.

و اکنون با قرارگرفتن تصویر خیره کننده ماه و خورشید درکنار یکدیگر تصادم بین دو هویت تحمیلی و هویت مردمی به اوج ممکن خود رسیده است. وقتی یک هویت مقاومت، در برابر هویت تحمیلی مراحل تکوین خود را سپری کرده و خصلت مبارزه جو می‌یابد، و نافرمانی را از درون خانه ها و پستوها و کوه ها و دشت ها و ادارات و کارخانه ها و مدارس و دانشگاه ها به خیابان ها می‌کشاند، آن گاه به نیرویی شکست ناپذیر تبدیل می‌شود. در چنین حالتی به راستی باید به حال نزار "سزیف" گریست.

طلیعه جمهوری اسلامی، با ظهور تصویر رهبر کاریزماتیکش بر ماه هم زمان بود و اکنون بنظر می‌رسد افولش نیز با گردش ماه برپهنه بیکران آسمان و نحوه قرارگرفتنش در برابر خورشید گره خورده است. آری، باورکردنی نیست ولی واقعیت دارد که چرخش ساده ماه در آسمان می‌تواند جمهوری اسلامی را با بحران بزرگی مواجه کند. وقتی روزنامه نوروز، نسبت به دوقطبی کردن جامعه پیرامون محرم و نوروز و پخش شب نامه هایی علیه نوروزملی و خطر قرارگرفتن عنصر ملی در برابر عنصر مذهب هشدار می‌دهد، و آن را روی کرد ضدامنیتی

خطرناکی می نامد، دارد به همین بحران و پیوند سرنوشت نظام جمهوری اسلامی با گردش ماه درآسمان اشاره می کند.

۱۸ مارس ۲۰۰۲